

עפ"ת 36440/11/15 - ישי שלומוב נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ת 36440-11-15 שלומוב נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופטת עמיתה ק. רג'ניאנו
המעורר ישי שלומוב
נגד
המשיבה מדינת ישראל

נימוקי פסק - הדין (זכוי מיום 27.3.2016)

1. בפני ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה מרכז (כב' סגן הנשיאה השופט צימרמן) בפלא' 3203-02-14 מיום 25.10.2015, במסגרתו הורשע המערער בעבירות של נהיגה בשכרות, מכוח סירוב ליתן דגימת שתן להימצאות סמים מסוכנים בגופו, עבירה בניגוד לסעיף 62(ד), 39א'+64(א) ו-64(ב) לפקודת התעבורה תשכ"א - 1961 (להלן: "הפקודה") וכן עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה - עבירה בניגוד לסעיף 10(א) לפקודה ונהיגה ללא ביטוח תקף, עבירה בניגוד לסעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי, תש"ל - 1970.
2. המערער נדון למאסר בפועל של 30 יום, פסילת רישיון הנהיגה לתקופה של 30 חודשים, קנס בסך 2000 ₪, 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים ו- 10 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים.
3. הערעור כוון רק נגד ההרשעה בעבירה של נהיגה בשכרות מכוח סירוב ובהתאמה ביקש המערער להקל בגזר הדין.
- כתב האישום ייחס למערער את העבירה של נהיגה בשכרות, לאחר שבתאריך 15.1.2014 נהג ברכב תחת השפעת סמים וסירב לתת דגימה של שתן לפי דרישת שוטר.
4. המערער כפר בקיומו של חשד סביר, כנדרש בסעיף 64ב(ב) לפקודה וטען כי לא הייתה לשוטרים שעצרו אותו הזכות לדרוש ממנו ליתן דגימת שתן, בהיעדר חשד סביר שהוא נוהג תחת השפעת סמים. בדיון בפני ביום 27.3.2016, לאחר ששמעתי את טיעוני ב"כ הצדדים לערעור, זוכה המערער מהעבירה הנ"ל מבלי שניתנו הנימוקים. הוקל עונשו של המערער.

להלן הנימוקים לזיכוי.

5. סמכותו של שוטר לדרוש מנוהג רכב, או מממונה על רכב שהיה מעורב בתאונת דרכים או שיש לשוטר חשד סביר כי הוא שיכור, לתת דגימת שתן או דם לשם בדיקה אם מצוי בגופו אלכוהול או סם מסוכן, מעוגנת בסעיף 64ב (ב) לפקודה.

מלשון הסעיף ברור כי התנאי המקיים את סמכותו של השוטר לדרוש מנהג דגימת שתן הוא קיומו של חשד סביר כי הוא שיכור.

6. בעניינו, לא הייתה מחלוקת שהמערער שנהג ברכב נעצר לבדיקה אקראית ועוכב לתחנת המשטרה לאחר שהתברר, על פי בדיקה במסוף המשטרה, כי אין לו רישיון נהיגה. בשלב זה לא היה כל חשד לנהיגה בשיכרות או תחת השפעת סמים. לא הייתה גם מחלוקת שבתחנת המשטרה בוצעה למערער בדיקת מאפיינים והם היו ללא דופי. המערער לא נראה שיכור, לא התנהג כשיכור ותגובותיו היו ללא דופי.

בחיפוש ברכב לא נמצא דבר.

מוסכם שהחיפוש היה ללא סמכות.

7. בתחנת המשטרה יצר השוטר (ע.ת. עידן שרויט) קשר עם רכז המודיעין וביקש שימסור לו מידעים לגבי המערער (לדבריו היו אנשים נוספים ברכב של המערער שלכולם היו עבירות סמים). במהלך השיחה עם קצין המודיעין השוטר הבין ממנו שיש לגבי המערער מידע מודיעיני רלבנטי ובעקבות כך פנה למערער וביקש ממנו ליתן דגימת שתן לצורך בדיקת סמים.

8. במסגרת שמיעת הראיות הוגשה לבית המשפט תעודת חיסיון לגבי תוכנו של המידע המודיעיני. לא הייתה מחלוקת שהשוטר לא נחשף לתוכנו של המידע המודיעיני, הוא שמע מרכז המודיעין שקיים מידע מודיעיני. המידע המודיעיני לא הוגש לעיונו של בית המשפט. תחת זאת הוגשה כאמור, תעודת חיסיון.

9. כמתחייב, בית משפט קמא בחן את השאלה אם התקיימה במקרה הנדון דרישת החשד הסביר, והשיב על כך בחיוב. בית משפט קמא קבע כי די בדיעת השוטר אודות קיום מידע מודיעיני כדי לבסס כדרישת הפקודה, קיומו של חשד סביר.

10. בית משפט קמא קבע כי "פנייתו של השוטר לנהג מסוים איננה אקראית אלא מודרכת על ידי אינדיקציה מסוימת לאפשרות כי בגופו של הנהג הספציפי סמים מסוכנים. לאינדיקציה זו פנים רבות ומידע מודיעיני הוא אחד מהן, והשוטר הפונה לנהג בעקבות מידע מודיעיני שנמסר לו ודורש מתן דגימת שתן אינו פועל באקראיות ובשרירותיות אלא בעקבות חשד סביר המכוון לנהג ספציפי" (עמ' 3 להכ"ד ש' 12-16). ובהמשך "חשד זה אינו מקים את העבירה אלא מקים אך ורק את הסמכות לדרוש מתן דגימת שתן ותו לא" (ש' 17).

בית משפט קמא הדגיש בהכרעת הדין כי הדרישה מהמערער ליתן דגימת שתן באה רק לאחר שהשוטר שמע מרכז המודיעין על קיומו של המידע.

11. השוטר אישר בבית המשפט כי לא פירט בפני המערער, עובר לדרישה ליתן דגימת שתן, מהו החשד הסביר. בלשונו: "אני לא חייב לפרט לו את היס"ל שלי יש לי סמכות לדרוש מאדם מתן דגימה" בית משפט קמא לא נתן על כך דעתו בהכרעת הדין. לאור התוצאה הסופית אליה הגעתי לא אדון בשאלה זו.

12. לטענת ב"כ המערער משלא הוצג תוכנו של המידע והשוטר לא ידע מהו המידע, שגה בית משפט קמא בקביעתו כי התקיים חשד סביר המבוסס על מידע מודיעיני שקיבל השוטר מרכז המודיעין ואשר לגביו הוצאה תעודת חיסיון.

13. ב"כ המשיבה מתנגד לקבלת הערעור. לשיטת המשיבה משלא חלק ב"כ המערער על עצם קיומו של המידע ולא הגיש עתירה לגילוי ראיה, עצם קיומו של המידע מקים את החשד הסביר.

14. לאחר בחינת הראיות, הוראות הפקודה ושמיעת טיעוני ב"כ הצדדים, אין בידי לקבל את קביעת בית משפט קמא בנקודה זו. קיומו של מידע שמקבל השוטר בשטח מגורם אחר, אינו דומה לחשד סביר המתעורר אצל השוטר בשטח על בסיס התנהגותו של הנהג או אינדיקציות אחרות שנחשפות בפני השוטר. מקובלת עלי קביעתה של כב' השופטת חיימוביץ בעפ"ת 29882-01-15 כי הדיווח לשוטר מאחר לגבי קיומו של מידע מודיעיני הוא "חשד מועבר" שכן אצל השוטר המקבל את הדיווח על המידע לא מתקיים חשד סביר והוא פועל כידו הארוכה של איש המודיעין.

במקרה כגון זה, איך יבחן בית המשפט האם התקיים "החשד הסביר" שהוא מקור סמכותו של השוטר לדרוש ביצוע הבדיקה?

15. הנטל להוכיח קיומו של חשד סביר מוטל על המאשימה ומשלא הציגה המאשימה בפני בית משפט קמא את המידע המודיעיני על פיו פעל השוטר, ומנעה באופן זה מבית המשפט לבדוק אם המידע מקים חשד סביר, לא עמדה המאשימה בנטל ההוכחה המוטל עליה ולא קמה סמכותו של השוטר לדרוש מהמערער ליתן בדיקת שתן.

תעודת החיסיון, מטרתה לחסות את תוכן המידע מפני המערער ובא כוחו אבל לא מפני בית המשפט.

16. סיכומי של דבר, משלא התקיים החשד הסביר, סירובו של המערער אינו מקים את החזקה של נהיגה בשיכרות או תחת השפעת סמים, לפיכך זוכה המערער מעבירה זו.

ניתן היום, ד' ניסן תשע"ו, 12 אפריל 2016, בהעדר הצדדים.

המזכירות תשלח נימוקי פסק הדין לב"כ הצדדים.